

ASUTUSESISESEKS KASUTAMISEKS

Teabevaldaja: Andmekaitse Inspektsioon Märge tehtud: 01.02.2023 Juurdepääsupiirang kehtib kuni: 01.02.2098; p 2 osas kuni menetluses tehtud otsuse jõustumiseni Alus: AvTS § 35 lg 1 p 2, AvTS § 35 lg 1 p 12

ETTEKIRJUTUS-HOIATUS isikuandmete kaitse asjas nr. 2.1.-1/23/2688-3

Ettekirjutuse tegija Andmekaitse Inspektsiooni jurist Alissa Hmelnitskaja

Ettekirjutuse tegemise aeg

ja koht

01.02.2023 Tallinnas

Ettekirjutuse adressaat – isikuandmete töötleja

XXX

aadress: XXX

e-posti aadress: XXX

RESOLUTSIOON:

Isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 56 lõike 1, lõike 2 punkti 8, § 56 lg 3 punktide 3 ja 4, § 58 lõike 1 ning isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artikli 58 lõike 1 punkti d ning lõike 2 punktide f ja g alusel, samuti arvestades IKÜM artikliga 6, teeb inspektsioon täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

1. XXX-l lõpetada isiklikul Facebooki konto postitustes YYY ja teiste inimeste isikuandmete avalikustamine.

Määran ettekirjutuse täitmise tähtajaks 15.02.2023. Ettekirjutuse täitmisest teatada hiljemalt selleks tähtajaks Andmekaitse Inspektsiooni e-posti aadressile info@aki.ee.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Käesoleva ettekirjutuse saab vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspektsioonile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

SUNNIRAHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspektsioon ettekirjutuse adressaadile isikuandmete kaitse seaduse § 60 alusel:

Sunniraha 800 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

VÄÄRTEOKARISTUSE HOIATUS:

Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 58 lõike 2 kohase ettekirjutuse täitmata jätmise eest võidakse algatada väärteomenetlus isikuandmete kaitse seaduse § 69 tunnustel. Selle teo eest Tatari tn 39 / 10134 Tallinn / 627 4135 / info@aki.ee / www.aki.ee

Registrikood 70004235

võidakse füüsilist isikut karistada rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot ning juriidilist isikut võidakse karistada rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot või kuni 4 protsenti tema eelmise majandusaasta ülemaailmsest aastasest kogukäibest, olenevalt sellest, kumb summa on suurem. Väärteo kohtuväline menetleja on Andmekaitse Inspektsioon.

FAKTILISED ASJAOLUD:

Andmekaitse Inspektsiooni (AKI) menetluses on YYY (kaebaja) kaebus, mille kohaselt on XXX (andmetöötleja) avalikustanud enda Facebooki kontol postitust, mis sisaldab kaebaja isikuandmeid (täisnimi) ning samuti on postituse juurde pandud kuvatõmmis, mis sisaldab teiste inimeste isikuandmeid, sh alaealiste andmeid (eesnimed, alaealiste vanus, telefoninumbrid). Antud postitus oli tehtud 08.11.2022 kell 06:01.

AKI alustas IKS § 56 lg 3 punkti 8 alusel järelevalvemenetluse, mille raames oli tehtud 29.12.2022 ettepanek isikuandmete kaitse nõuete paremaks täitmiseks nr 2.1.-1/22/2688-2, mille kohaselt tegi inspektsioon andmetöötlejale ettepaneku lõpetada tema isiklikul Facebooki kontol 08.11.2022 kell 06:01 avaldatud postituses teiste inimeste isikuandmete avalikustamine ja saata selle kohta inspektsioonile kinnitus hiljemalt 13.01.2023.

Andmetöötleja ei ole AKI ettepanekule vastanud.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

IKÜM artikli 4 punkti 1 kohaselt on isikuandmed igasugune teave tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku ("andmesubjekti") kohta; tuvastatav füüsiline isik on isik, keda saab otseselt või kaudselt tuvastada, eelkõige sellise identifitseerimistunnuse põhjal nagu nimi, isikukood, asukohateave, võrguidentifikaator või selle füüsilise isiku ühe või mitme füüsilise, füsioloogilise, geneetilise, vaimse, majandusliku, kultuurilise või sotsiaalse tunnuse põhjal. Seega on isikuandmeteks muuhulgas nimi ja muu teave, mis võimaldab isikut tuvastada.

IKÜM artikkel 4 punkti 2 kohaselt on isikuandmete töötlemiseks isikuandmete või nende kogumitega tehtav automatiseeritud või automatiseerimata toiming või toimingute kogum, sh nende levitamine või muul moel kättesaadavaks tegemise teel avalikustamine.

Eeltoodust tulenevalt on andmetöötleja IKÜM artikkel 4 punktide 1 ja 2 mõttes avalikustanud kaebaja ja teiste inimeste isikuandmeid. Isikuandmete avalikustamiseks peab olema õigusaktist tulenev alus. IKÜM artikkel 6 kohaselt on isikuandmete töötlemine seaduslik, kui see vastab ühele lõike 1 punktides a kuni f toodud tingimusele.

I. IKÜM artikkel 6 lg 1 p a

IKÜM artikli 6 lg 1 p a kohaselt on isikuandmete töötlemine seaduslik ainult juhul, kui andmesubjekt on andnud nõusoleku töödelda oma isikuandmeid ühel või mitmel konkreetsel eesmärgil. Nõusoleku olemasolu tõendamise kohustus vaidluse korral on vastutaval töötlejal. Antud juhul ei tuvasta inspektsioon, kas nõusolek on kaebaja osas andmete avalikustamiseks võetud ja inspektsioon lähtub sellest, et isik on oma nõusoleku kaebuse esitamisega tagasi võtnud ja soovib lõpetada oma isikuandmete avalikustamise.

II. IKÜM artikkel 6 lg 1 p f

IKÜM artikkel 6 lg 1 punkti f ehk õigustatud huvi alusel isikuandmete töötlemiseks peab andmetöötleja olema veendunud, et isikuandmete töötlemise eesmärk on kaalukam kui andmesubjekti õigused ja vabadused ning IKÜM artiklite 21 (õigus esitada vastuväiteid) ja 17

(õigus andmete kustutamisele) alusel tuleb isikuandmete töötlemine lõpetada, kui andmetöötleja ei suuda tõendada, et töödeldakse mõjuval õiguspärasel põhjusel, mis kaalub üles andmesubjekti huvid, õigused ja vabadused.

Õigustatud huvi alusel isikuandmete töötlemisele peab eelnema andmetöötleja poolt läbiviidud analüüs andmetöötleja ja kolmandate isikute õigustatud huvi ja kaalukuse osas, andmesubjekti õiguste ja huvide ja nende kaalukuse analüüs ning seejärel kaalumine andmetöötleja ja andmesubjekti huvide vahel.

Praegusel juhul ei ilmne, et andmetöötleja võib tugineda õigustatud huvi õiguslikule alusele, kuna ta ei ole inspektsioonile esitanud õigustatud huvi analüüsi.

III. IKS § 4

Teatud juhtudel võib mõne inimese andmete avalikustamiseks olla õigustus ajakirjanduslikul eesmärgil. IKS § 4 kohaselt võib isikuandmeid andmesubjekti nõusolekuta töödelda ajakirjanduslikul eesmärgil, eelkõige avalikustada meedias, kui selleks on avalik huvi ja see on kooskõlas ajakirjanduseetika põhimõtetega. Isikuandmete avalikustamine ei tohi ülemäära kahjustada andmesubjekti õigusi.

IKS § 4 alusel isikuandmete avalikustamiseks peavad olema täidetud kolm tingimust:

- 1. isikuandmete avalikustamise vastu esineb avalik huvi;
- 2. avalikustamine on kooskõlas ajakirjanduseetika reeglitega;
- 3. isikuandmete avalikustamine ei tohi ülemäära kahjustada andmesubjekti õigusi.

AKI hinnangul ei ole käesoleval juhul täidetud eelkõige avaliku huvi kriteerium. Avaliku huvi olemasolu saab jaatada, kui tõstatatud teema ja avalikustatud isikuandmed aitavad kaasa debatile demokraatlikus ühiskonnas. Kuid inimsuhetes tekkinud tülid ei seondu kuidagi avaliku huviga ning üksiku konkreetse inimese isikuandmete avalikustamine ei aita kaasa ühiskondlikule debatile.

Lisaks seoses sellega, et vaidlusaluseks oleva postituse juurde kuvatõmmisest siiski nähtub teatud laste nimesid ning nende vanus juhib inspektsioon andmetöötleja tähelepanu sellele, et laste isikuandmed väärivad erilist kaitset, kuna lapsed ei pruugi olla piisavalt teadlikud asjaomastest ohtudest, tagajärgedest ja kaitsemeetmetest ning oma õigustest isikuandmete töötlemisega.

Eeltoodut arvesse võttes on inspektsioon seisukohal, et käesoleval juhul kaebaja ja teiste inimeste isikuandmete avalikustamiseks ei esine ühtegi IKÜM artikkel 6 lõikes 1 nimetatud õiguslikest alustest ning andmetöötleja ei ole inspektsioonile tõendanud, et andmete avalikustamiseks tuleneb seaduslik alus IKS §-st 4. Isikuandmeid on töödeldud ilma õigusliku aluseta, mistõttu tuleb andmetöötlejal lõpetada teiste inimeste isikuandmeid sisalduvate postituse avalikustamine sotsiaalmeedias.

Vastavalt IKS § 58 lg-le 1 ning IKÜM art 58 lg 2 p-dele f ja g on inspektsioonil õigus anda korraldus isikuandmete töötlemise piiramiseks. Võttes arvesse, et konkreetsel juhul avalikustatakse füüsiliste isikute isikuandmeid ebaseaduslikult ning et andmetöötleja ei ole AKI 29.12.2022 ettepanekule vastanud, leiab inspektsioon, et kohustusliku ettekirjutuse tegemine antud asjas on vajalik, et lõpetada õigusrikkumine võimalikult kiiresti.

(allkirjastatud digitaalselt) Alissa Hmelnitskaja jurist peadirektori volitusel